Grandmothers Against Genocide

Org. nr. 935 375 088 – Drammen, Norway

Vedlegg 13

VERDENS MEST UMORALSKE STATSFOND

Til Kripos' seksjon for internasjonale forbrytelser

19. april 2026

Vedlegg til sak nr. 16783364 241/25-26, Grandmothers Against Genocide's anmeldelse av

statsminister Jonas Gahr Støre, finansminister Jens Stoltenberg, utenriksminister Espen Barth Eide og tidligere finansminister Trygve Slagsvold Vedum, for medvirkning til Israels krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og folkemord.

Tidligere dokumenter:

Anmeldelsen av 16. april 2025

Klage over henleggelsen av 8. mai 2025

Bevisskriv av 10. november 2025 Etikkrådet ble avviklet

Rapport om 20 ikke-israelske våpenselskaper, vedlegg 9

Israels fortsatte forbrytelser etter våpenhvilen, vedlegg 10

Beviskriv 29.1.2025-Israel-støtte gjennom 40 år

Dokumentene er samlet i denne nettsiden, som også har med de vedleggene som i dag anses som de viktigste.

Dette er vårt siste skriv, hvor vi vil gi eksempler på Etikkrådets anbefalinger i Jens Stoltenbergs andre statsministerperiode, fra 2006 til 2013, som er i strid med fondets egne regler. De viser en uforståelig snuoperasjon i Etikkrådets tilrådinger fra 2006.

Det er også eksempler på Oljefondets investeringer i selskaper som medvirket til Israels forbrytelser mot menneskeheten, under Stoltenberg. Vi gjør spesielt oppmerksom på kapittelet om Monsanto. Det viser et mønster for ulovlige investeringer som har fulgt fondet siden 2006, under Jens Stoltenbergs ledelse. Det er også eksempler fra Jonas Gahr Støres statsministerperiode, fra 2021, som utgjør medvirkning i dag.

Innholdsfortegnelse – (snarvei i tekst):

1. Innledning: Regelstridige tilrådinger og beslutninger blir regelen

1.1 Det strafferettslige grunnlaget for de anmeldtes personlige ansvar

2. Eksempler på regelstridige tilrådinger og beslutninger

2.1 Om Rheinmetall

2.2 Om Hanwha Corp

3. Konvensjonen mot klasevåpen – 2006

4. Verdens mest beryktete kjemikalieprodusenter

4.1 Monsanto India – grove forbrytelser mot tusener av barn

4.2 En helt uforklarlig snu-operasjon

4.3 Nye og økte investeringer i forbudte, livsfarlige kjemikalier

4.4 Monsanto Co, USA – ene-leverandør av hvitt fosfor til Israel

4.5 Israel Chemical Limited (ICL Group) og Monsanto Co

4.6 Monsanto – nå Bayer - under Støre-regjeringen

5. Kjernevåpenselskaper blir tatt inn igjen

5.1 Thales inn i varmen igjen

5.2 United Technologies Corp inn i varmen igjen

5.3 United Technologies Corp merger med Raytheon og blir til RTX

6. Gro Nystuen etablerer «institutt» i 2009 - ILPI

6.1 Kjernevåpenprosjektet: Nystuen, Støre – og fred og forsoning

7. Oljefondet medvirket til skoledrapet i Minab, Iran

7.1 RTX Raytheon – produsenten av Tomahawk-bomben

7.2 Ball Aerospace Technologies – styremekanismen til Tomahawk

7.3 Enda flere kjernevåpenselskaper inn igjen; BAE og Finmeccanica

8. Det laveste av alt: Tortur av barn – også i israelske fengsler

9.

10. Tillegg: Nye tall for Oljefondets 2. halvår i 2025

11. Kilder

1. Innledning: Regelstridige tilrådinger og beslutninger blir regelen

Oljefondet ble opprettet i 1996, for å forvalte oljeformuen på vegne av Finansdepartementet. Fondet ble administrert gjennom Norges Bank Investment Management (NBIM) i Norges Bank, hvor også alle investeringene er offentliggjort.

De etiske reglene for Oljefondet ble til etter press fra det sivile samfunnet samt drivende dyktige journalister. De hadde satt søkelys på en rekke av Oljefondets svært uakseptable investeringer, blant annet i klasebomber og atomvåpen. SV fremmet forslag om etiske regler og opprettelsen av et Etikkråd, og opplevde betydelig motstand fra daværende statsminister Jens Stoltenberg i 2001. Han ville ikke ha hverken etiske regler eller et etikkråd. Han ville at Oljefondets mål skulle være maksimal profitt. Avsløringer fra Fremtiden i Våre Henders NorWatch og en prisverdig journalistisk innsats fra Dagbladet endret den politiske stemningen. Dagbladets artikkelserie «Verstinger i Oljefondet» ble foreslått til Skup-prisen i 2002. Etiske regler for fondet fikk flertall på Stortinget i 2004, og *Petroleumsfondets Etiske Råd* ble etablert samme år – under statsminister Kjell Magne Bondevik. Rådets første leder, Gro Nystuen, sa til NorWatch at klasebombeprodusenter blir de første som skal ut av fondet (NRK, 9. mars 2005).

De etiske reglene ble nedfelt som forskrift, basert på NOU-rapport 2003: 22; *Forvaltning for fremtiden* - *Forslag til etiske retningslinjer for Statens petroleumsfond*.

Om kriterier for utelukkelse av selskaper står det i Etikkrådets årsmelding fra 2005:

«4.4 Rådet gir tilråding om negativ filtrering av ett eller flere selskaper på grunnlag av produksjon av våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper. Rådet gir tilråding om å trekke ett eller flere selskaper ut av investeringsuniverset på grunn av handlinger eller unnlatelser som innebærer en uakseptabel risiko for at fondet medvirker til:

- Grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene, som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, de verste former for barnearbeid og annen utbytting av barn
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner
- Alvorlig miljøskade
- Grov korrupsjon
- Andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer»

Våpnene var slike som klasevåpen, kjernevåpen, landminer, kjemiske våpen som hvitt fosfor-bomber som sprenger med 800 grader, og thermobariske bomber - 3500 grader.

Etikkrådet skulle også løpende overvåke fondets portefølje, med sikte på å avdekke om selskaper medvirket til produksjon eller adferd som nevnt. Ordlyden er ikke at lovbrudd skal være *bevist* - det er tilstrekkelig at det er *en risiko*.

Basert på disse reglene, skulle Oljefondet ikke kunnet være investert i noen selskaper som leverte til Israel, hverken i militær eller sivil kapasitet.

I juni 2005 la det nystiftete Etikkrådet frem tilrådinger om uttrekk fra syv selskaper som produserte **klasevåpen**. Rådets leder Gro Nystuen var jurist og tidligere avdelingsdirektør i Utenriksdepartementet. Med anbefalingen fulgte en beskrivelse av hvor umenneskelige klasevåpen er i bruk mot sivile. Selskapene var:

- General Dynamics Corporation
- L3 Communication Holdings (L3 Harris)
- Raytheon Co
- Lockheed Martin Corp
- Alliant Techsystems Inc
- EADS (European Aeronautic Defence and Space Company)
- Thales

De tilrådet også ekskluderinger i 2005 på grunn av produksjon av ***kjernevåpen***. Etikkrådet hadde utvilsomt opparbeidet en betydelig kunnskap om disse. De umenneskelige konsekvensene ved bruk av atombomber var med i begrunnelsen. Selskapene som ble anbefalt utelukket var:

- BAE Systems Plc
- Boeing Co
- Finmeccanica SpA
- Honeywell International Inc
- Northrop Grumman Corp
- United Technologies Corp
- Safran SA

Regjeringen fulgte rådene, og alle de omtalte selskapene ble ekskludert.

Snuoperasjon etter Stoltenberg

I oktober 2005 vant Arbeiderpartiet valget, og Jens Stoltenberg ble statsminister.

Det kan se ut som om Etikkrådet foretok en 180 graders snu-operasjon på ett område: årsberetningen for 2006 viser at reglene ble avviklet for det meste som angikk Israel.

Mellomkirkelig råd hadde i brev i januar bedt regjeringen trekke seg ut av selskaper som bidro til muren på Vestbredden og til Israels ulovlige okkupasjon av Palestina, og ønsket å møte Etikkrådet. Oljefondet hadde da aksjer i kun *tre* israelske selskaper, men var investert i en rekke andre som bidro til å gjøre Israels okkupasjon mulig. Regjeringen ba Etikkrådet om å gi en tilråding. (De første årene gikk rådene til regjeringen – ikke til Norges Bank).

Ut ifra det Etikkrådet ved leder Gro Nystuen skriver i årsmeldingen i 2006, fikk Mellomkirkelig råd ikke gehør for sin anmodning:

> "Etikkrådet har ikke funnet grunnlag for å anbefale uttrekk av selskaper på grunn av deres virksomhet i Israel eller i områder under israelsk okkupasjon. Dette gjelder både for de israelske selskapene i fondet og utenlandske selskaper med

> virksomhet i dette området. Det har vært avholdt et møte med representanter for Mellomkirkelig råd hvor denne vurderingen ble lagt frem».

Etter det gikk juristen Nystuen lenger i å definere når det eventuelt kunne bli aktuelt å trekke Oljefondet ut – av israelske selskaper eller de som leverer til Israel. Fra samme årsmelding:

> «Etikkrådet er kjent med at en lang rekke selskaper leverer militært materiell til Israel. (…)
>
> En vurdering av selskapers eventuelle medvirkning til brudd på etiske normer må avgrenses til å gjelde selskaper som selger materiell **med kunnskap om** at dette **utelukkende** vil bli brukt til ulovlige eller uetiske handlinger». (Etikkrådets årsmelding 2006, side 69, vår utheving)

Kravet er en umulighet – det vil ikke kunne finnes et selskap som erkjenner at de selger materiell til Israel som *utelukkende* vil bli brukt til ulovlige eller uetiske handlinger.

Dette bryter tvert med reglene som var grunnlaget for Etikkrådets eksistens. Synspunktet har blitt gjentatt flere ganger i 2025 av finansminister Jens Stoltenberg. Det synes utvilsomt at Etikkrådets regelstridige praksis fra februar 2006 må ha vært på instruks fra daværende statsminister Jens Stoltenberg. Om snu-operasjonen *ikke* var på hans instruks, måtte Stoltenberg ha informert Etikkrådet om at de hadde en helt feilaktig oppfatning av fondets etiske regler. Det skjedde ikke.

Fra det første Etikkrådet definerte sitt syn i 2006, kan det slås fast at fondets etiske regler ikke har blitt lagt til grunn for rådets vurderinger når det gjelder Israel. For andre land ser det ut til at reglene har blitt fulgt sporadisk.

I møtet med Etikkrådet nevnte Mellomkirkelig råd også Caterpillar spesielt. Rådets vurdering var at selv om Caterpillar bidro til Israels omfattende forbrytelser ved rasering av palestinske boliger, så de ingen grunn til at Oljefondet skulle trekke seg ut.

Fondet trakk seg ut av Caterpillar i august 2025. Da hadde Caterpillar gjort det samme som i 2006, bare i nitten år til. Statskassen tjente grovt på Israels forbrytelser mot palestinske borgere på Vestbredden i alle de årene. Investeringen i 2006 var 778 millioner kroner. I 2021 var den økt under Høyre til 9 milliarder. Med Støre ved roret økte fondet til 21 milliarder i 2025. Det var mens Israel etter 7. oktober 2023 raserte flere palestinske boliger på Vestbredden enn noensinne.

1.1 Det strafferettslige grunnlaget for de anmeldtes personlige ansvar

De handlinger og unnlatelser som beskrives i dette dokumentet, er omfattet av straffeloven §§ 101–102, jamfør § 15 om medvirkning, samt Roma-vedtektenes artikkel 25(3) b–c-d, som fastslår straffeansvar for den som hjelper, tilskynder eller på annen måte medvirker til at forbrytelsen blir begått (se nærmere om det lovmessige grunnlaget i anmeldelsen av 16. april 2025).

Statsminister Støre skulle ha fått Norge ut av investeringene i bombeselskaper og våpenleverandører i det øyeblikket Israel startet den massive bombingen av sivile i Gaza etter 7. oktober. Én bombe mot sivile er en krigsforbrytelse. Omfattende og systematiske bombeangrep er forbrytelser mot menneskeheten. Å unnlate å deinvestere da det var utvilsomt hvilke forbrytelser Israel begikk, og hadde uttalte planer om å begå, må ha vært en kalkulert *beslutning* om medvirkning. Statsledere er godt kjent med Roma-vedtektenes lovforbud. Våre ledere har ratifisert dem, holder festtaler med selvskryt om dem, og innførte dem i norsk straffelov i 2005.

I to og et halvt år mens dødstallene har steget, har ingen tiltak mot Israel blitt innført fra Norge. Gjennom teppebombing og massedrap i Gaza som i dag er på over hundre tusen mennesker, *tredve tusen av dem barn*, og hundretusener av barn skadet for livet, har regjeringen *økt* våre investeringer i våpenselskapene. Støre er den øverste ansvarlige for investeringer som etter fondets egne regler *og* straffeloven *og* Roma-vedtektene skulle vært utelukket. Finansminister Jens Stoltenberg har benektet investeringene, senere forsvart dem, og i november 2025 også *skjermet* investeringene mot uttrekk. Deres handlinger innebærer et klart forsett: de medvirker med vitende og vilje.

Medvirkningsansvaret er oppfylt gjennom ordinært eller eventuelt forsett (dolus eventualis): det er tilstrekkelig at de anmeldte har forstått eller holdt for mulig at de **omfattende** og **aktivt økte** investeringene i Israels krigsindustri styrker deres vilje og evne til å begå forbrytelsene. Investeringer som støtter oppunder de groveste forbrytelser har sendt et utvetydig signal om politisk støtte og moralsk oppmuntring til Israel. Det utgjør dermed også forsettlig psykisk medvirkning.

Det er denne *oppmuntringen* — ikke en påstand om direkte årsakssammenheng mellom en enkelt investering og et enkelt overgrep — som er kjernen i medvirkningsansvaret for de anmeldte politikerne. Det er deres forbrytelse, som rammes av straffeloven.

Støre gjentar ofte at Oljefondet ikke skal være et politisk redskap. Det er villedende. Oljefondet har vært det redskapet hvor Ap-politikere på aller tydeligste måte har kunnet uttrykke sitt politiske budskap til Israel, om støtte og oppmuntring til deres forbrytelser.

Kravet om å ha kunnskap om forbrytelsene

For å bli medskyldige, må man ha kunnskap om gjerningene som blir gjort. Kunnskapen om Israels uhyrligheter er alle kjent med, og statsledere er grundig orientert.

De som skal investere har også en *plikt* til å få kunnskap om hva selskaper gjør og er involvert i. Kunnskap om bidragene til Israels krigsindustri finnes i overflod, og ingen kan si at de ikke visste.

Ap-toppene har også mottatt gjentatte oppfordringer om uttrekk gjennom FN-systemet, ICJs kjennelser. ICCs arrestordrer mot de israelske lederne var også en klar melding. Stoltenberg har fått oppfordringer fra FNs Francesca Albanese – mer enn én gang. Her hjemme har regjeringen fått anrop fra Redd Barna, Norsk Folkehjelp, Den Palestinsk-Norske Foreningen, Fagforbundet og minst femti andre organisasjoner – i tillegg til politikere på venstresiden, og folk flest.

18. mars i år mottok Støre et brev fra FNs Working Group on human rights, med bekymring over at de etiske reglene ble suspendert i november i fjor. De skriver at mange av selskapene Oljefondet er investert i bidrar til så store og uopprettelige skader at det kan innebære et *medvirkningsansvar for de som investerer*. Stoltenberg avviste det 8. april på vegne av regjeringen:

> «Risikoen for at fondets investeringer medfører brudd på folkeretten, er lav»

Investeringene i selskaper som medvirker er opprettholdt til tross for alle oppfordringer om deinvestering. Etter 7. oktober 2023 har det vært en benekting av folkerettsbrudd, samtidig med en *økning* av investeringene. Det oppfyller etter vår vurdering vilkårene for primært Jonas Gahr Støres og Jens Stoltenbergs forsettlige medvirkning til krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og folkemord.

Jens Stoltenberg, som statsminister fra 2005 til 2013, var den *øverste* ansvarlige for alle Oljefondets investeringer som bidro til Israels forbrytelser i de årene. Jonas Gahr Støre *har det øverste* ansvaret for Oljefondets investeringer etter at han tiltrådte som statsminister i oktober 2021.

Dokumentasjonen vil også understøtte Palestinakomiteens anmeldelse av Oljefondets direktør Nicolai Tangen og sentralbanksjef Ida Wolden Bache, som ansvarlige for deres underordnedes omfattende og økende investeringer som medvirker til forbrytelser. Det kan underveis vise seg at det er flere personer som burde blitt holdt ansvarlige, for nåtidige eller tidligere gjerninger. Siden det er offentlig påtale i disse sakene, blir det en sak for Kripos og Statsadvokatembetet å vurdere.

2. Eksempler på regelstridige tilrådinger og beslutninger

Sommeren 2006 angrep Israel Sør-Libanon med om lag fire millioner klasebomber, i løpet av 34 dager, rapporterte FNs Senter for Sør-Libanon. FN opplyste også at én million av disse var udetonerte, og ville dermed medføre livsfare i mange år fremover.

I 2007 hadde Etikkrådet funnet ytterligere to produsenter av klasebomber: sør-koreanske Hanwha Corp, og tyske Rheinmetall. Norges Bank tilskrev selskapene og spurte om de produserte klasevåpen. Hanwha Corp svarte tilbake at det gjorde de, og ble da utestengt. De kom imidlertid fort inn igjen. Rheinmetall ble aldri utestengt.

2.1 Om Rheinmetall

Etikkrådet hadde solide bevis for at Rheinmetall produserte klasevåpen. Likevel skrev Etikkrådet til selskapet og spurte om de gjorde det. Rheinmetall svarte først ikke på henvendelsen, og Etikkrådet tilrådet dermed uttrekk. Da kom det imidlertid et svar fra Rheinmetall, hvor de skrev at de ikke produserte klasevåpen.

Til tross for ugjendrivelige bevis for det motsatte, valgte Etikkrådet å tro på ordene til klasebombeselskapet, og konkluderte:

> «Særlig har kopien av selskapets egen produktkatalog og uttalelsen fra den tyske regjering **klart indikert at selskapet faktisk produserer klasevåpen.**

> Etikkrådet **legger imidlertid mest vekt på** den informasjonen som selskapet kom med i form av e-post den 28. august. d.å., og finner det med dette godtgjort at selskapet ikke lenger produserer klasevåpen». *(Årsmeldingen 2007, side 75).*

Regjeringen Stoltenberg skrev i januar 2008 at de ville følge Etikkrådets nye tilråding om ikke å trekke ut selskapet: «På bakgrunn av Rheinmetalls svar, og ytterligere undersøkelser som Etikkrådet har gjort.»

Men ingen ytterligere undersøkelser ble gjort. Det ville vist enda klarere at Rheinmetall fortsatt produserte klasevåpen, for det gjorde de – i 2007 og i veldig mange år deretter.

Rheinmetall inngikk i 2023 i en joint venture med israelske Elbit om å utvikle nye 155 mm artillerigranater, som ofte er brukt til hvitt fosfor-bomber – og til klasebomber. Elbit er Israels aller største våpenselskap, og notorisk beryktet som den største private leverandøren til Israels krigsindustri. Elbit ble utelukket av Oljefondet i 2009.

I 2019 opplyste Elbit at de ikke skulle produsere klasevåpen lenger. Investeringsfondet KLP skriver i 2021 at de har liten tro på en uttalelse fra Elbit. KLP fant gjennom egne undersøkelser i 2021 at Elbit på det tidspunktet fortsatt produserte klasevåpen.

Rheinmetall har erklært at de ikke lenger produserer klasevåpen, på sin egen nettside. Erklæringen er ikke datert, men Business and Human Rights Center antar at det var etter juli 2024, da den ikke var der før det.

Hadde Etikkrådet villet gi et seriøst råd i 2007, ville de ha undersøkt saken, besøkt fabrikkene der klasevåpnene ble produsert, sett med egne øyne at det var avviklet. Å legge til grunn Rheinmetalls ord i en epost, på tross av viten om det motsatte, er ikke naivt. Det er å legge til grunn noe en vet ikke er sant.

Hvorfor et etikkråd skulle gjøre det, er spørsmål å stille daværende leder Gro Nystuen.

Om statsminister Stoltenberg hadde ønsket troverdige tilrådinger fra Etikkrådet, kunne han aldri ha akseptert en så tynn begrunnelse som at «De sa at de ikke gjør det mere».

Etikkrådet skrev at dersom det skulle komme nye opplysninger om Rheinmetall, ville de vurdere selskapet på nytt igjen. Det har de aldri gjort. Og i juli 2010 godkjente regjeringen Stoltenberg at Rheinmetall fikk kjøpe det norske våpenselskapet Simrad Optronics. Rheinmetall ble dermed etablert med fabrikk på norsk jord, på Nøtterøy. Straks etter, den 19. oktober 2010, godkjente regjeringen også at Rheinmetall kunne inngå i kompaniskap med norskeide Kongsberg om våpenproduksjon.

Rheinmetall er i dag det aller største våpenselskapet i Tyskland. De 14 millionene fondet hadde i Rheinmetall i 2007, da Etikkrådet anbefalte å beholde aksjene, har med årene økt til dagens verdi (pr. 31.12.2025) på 17,2 milliarder.

Rheinmetall er en av verdens største bidragsytere til Israels krigsindustri (se vedlegg 9, Rapport om 20 selskaper), utenom de amerikanske. De er dermed en av de største medskyldige til Israels folkemord og forbrytelser mot menneskeheten.

Etter år med teppebombing i Gaza har regjeringen ikke vurdert denne bombeleverandøren på nytt igjen. Francesca Albanese har direkte oppfordret Jens Stoltenberg til å trekke Oljefondet ut av Rheinmetall. Stoltenberg svarte henne at fondet ikke er investert i noen selskaper som bryter folkeretten.

Rheinmetall opplyser at de produserer MK-bombene MK82, MK83 og 2000-pund bomben MK84, fra råmateriale til ferdig produkt.

Verdien på Rheinmetalls aksjer steg enormt etter at Israel startet bombingen av Gaza. Fondets 2,2 milliarder i 2023 steg til 7,3 milliarder i 2024. Økningen var så dramatisk at Oljefondet kanskje fant at det var betimelig å selge seg litt ned. Fondet hadde 2,32 % i selskapet ved nyttår i 2024. Et halvt år senere hadde de solgt seg ned til 1,88 %. *Med den reduksjonen* økte verdien til mer enn det dobbelte fra desember 24 til juni 25 – fra 7,3 til 18,4 milliarder kroner. Se rapport om 20 våpenselskaper, av 31. august 2025. Det var en nidobling i verdi fra 2023 til 2025.

Det viser det skammelige faktum at verdien av bombeselskapene øker dramatisk i takt med bombene som faller. Og det ser ut til at Oljefondets verdier steg så dramatisk at de solgte seg ned – for å skjule denne sammenhengen. En annen grunn fremgår ikke for nedsalg når aksjen går i taket – når oljefondets leder sier at hans oppgave er å tjene mest mulig penger.

Oljefondets direktør Nicolai Tangen har flere ganger til media brukt uttrykket «Her er det Go Go Gorilla» - et uttrykk fra finansverdenen definert som: «Go Go Gorilla: A faster, more volatile, high growth stock that is currently skyrocketing». Han har primært brukt uttrykket om amerikanske tech-aksjer, og gjentok uttrykket da han la frem fjorårets tall 30. januar i år, og sa: Vi her her for å tjene penger.

Rheinmetalls aksjestigning kvalifiserer til betegnelsen gorilla-selskap i go go fase siden 7. oktober 2023.

2.2 Om Hanwha Corp

Etter at Oljefondet fulgte Etikkrådets råd og utelukket Hanwha Corp i 2007, har fondet blitt værende i og kjøpt seg opp i **11 datterselskaper** av Hanwha Corp. Det er meget mulig at jurister kan hevde at det ikke er ulovlig å kjøpe seg inn i 11 datterselskaper av et moderselskap som produserer klasevåpen. Men det straffbare forholdet i vår sak er primært medvirkning ved politisk og moralsk støtte – oppmuntring - til forbrytelsene. Hanwha Corp ble utelukket fordi det produserer klasevåpen, og de har omfattende leveranser av ulike andre våpen til Israel. Da kan Oljefondets investeringer i 11 av deres datterselskaper kun bli oppfattet - av Israel - som en oppmuntring til forbrytelsene.

Oljefondets investeringer i Hanwha har vært og er fortsatt enorme. Oljefondet hadde for eksempel **22 *millioner*** kroner i datterselskapet Hanwha Aerospace i 2007. Det har økt til ***4,1 milliarder*** kroner i 2025.

22. oktober i 2021 meldte Jane's Information Group at Hanwha hadde inngått i joint venture med israelske Elbit og Elta Systems.

Oljefondet hadde i 2007 en liten post på ***fire millioner kroner*** i datterselskapet Hanwha Solutions Corp. Den hadde økt til ***480 millioner*** i 2021. Etter at Hanwha hadde inngått i samarbeid med beryktete Elbit, økte investeringen kraftig etter at Trygve Slagsvold Vedum kom inn som finansminister i 2021. Fondet tredoblet eierskapet i bare det ene datterselskapet på ett år, fra 480 millioner i 2021, til ***1,4 milliarder*** i 2022.

Norges Banks oversikt over Hanwha har poster med tolv ulike grener av selskapet.

Det er utvilsomt at Hanwha Corp er en betydelig våpenleverandør til Israel, og vi mener at de massive investeringene i datterselskapene er medvirkning til Israels forbrytelser.

3. Konvensjonen mot klasevåpen – 2006

Samtidig som Oljefondet med vitende og vilje var investert i klasevåpenprodusenter, tok utenriksminister Jonas Gahr Støre høsten 2006 initiativ til en konvensjon mot klasevåpen. Det som har blitt kalt «The Oslo-process» hadde sitt første møte i Oslo i februar i 2007.

107 land hadde signert i 2008. Konvensjonen trådte i kraft i 2010, og forbud mot klasebomber ble vedtatt i FN.

Mens Oljefondet *kjøpte seg opp* i klasevåpen, sørget utenriksminister Støre for at Norge fremsto som forkjemper for en klasebombefri verden. Og mens Etikkrådets leder Gro Nystuen *anbefalte* investeringer i klasebombeprodusenter, var hun redaktør for en bok om konvensjonen: "Convention on Cluster Munitions - A Commentary".

Norge var vertskap for det tredje møtet av medlemsstater til konvensjonen i Oslo i 2012. I sin åpningstale viste utenriksminister Støre tilbake til det aller første møtet i 2007. Støre sa at på den korte tiden hadde klasevåpen blitt stigmatisert:

> «No responsible state wants to be associated with the the use of cluster munitions. The political cost is simply too high. Therefore, friends, our Convention is working: The market for cluster munitions has practially disappeared. The use has virtually stopped. The weapons are universally considered to be unacceptable».

Forbudet mot klasevåpen ble tatt inn i norsk lov allerede i 2009. Norge kunne dermed belære de andre medlemslandene om lovreglene. Som Støre sa i talen:

> «To further support this process, we have distributed a background paper on the relationship between the Convention on Cluster Munitions and international humanitarian law».

Oljefondet kjøpte seg dermed opp i selskaper som produserte klasevåpen med fullt kjennskap til at det var lovstridig, og også et brudd på Klaseammunisjonsloven.

4. Verdens mest beryktete kjemikalieprodusenter

4.1 Monsanto India – grove forbrytelser mot tusener av barn

En gjennomgang av Oljefondets relasjon til det amerikanske selskapet Monsanto, er det fremste eksempelet på Oljefondets investeringer i selskaper som begår kriminelle handlinger. Den beskriver selve playbooken for hvordan fondet medvirker til forbrytelser, med fullt overlegg, de neste tyve årene:

En 16 siders grundig begrunnelse for uttrekk finner vi i en rapport som Etikkrådet avga i 2006 om selskapet Monsantos virksomhet i India, for «*utvilsom medvirkning til de verste former for barnearbeid*». Undersøkelsen ble iverksatt i 2005, før Stoltenberg kom til makten. Monsanto var et selskap Oljefondet hadde vært investert i helt fra 1998.

Rapporten er rystende, og forteller om **20.000 barn** som arbeidet for Monsanto, **fire tusen** av dem fra syv til ti år. Barna ble forgiftet av arbeidet, som besto i å spraye bomullsfrø med livsfarlige kjemikalier, helt uten verneutstyr. Flere av kjemikalene var forbudt i resten av verden. Innånding ville medføre en lang rekke helseskader, lammelser - og død.

Etikkrådet skrev 20. november 2006:

> «Det foreligger etter rådets mening en uakseptabel risiko for at selskapet **Monsanto vil fortsette å medvirke til** de verste former for barnearbeid i India. Det er et konservativt estimat at 20 000 barn er involvert i barnearbeid i tilknytning til Monsantos virksomhet. Mange av barna er svært unge, hele 20 prosent antas å være under 10 år gamle. De aller fleste bor hjemmefra og arbeider 12–14 timer per dag uten mulighet til skolegang. Den uforsvarlige bruken av plantevernmidler fremstår for Etikkrådet som spesielt graverende».

De to farligste kjemikaliene Etikkrådet nevner i rapporten, er ***Monocrotophos*** og ***Methomyl.*** Det første beskrives som "… *a highly toxic organophosphorus insecticide banned in over 100 countries"*. Stoffet var ikke bare livsfarlig å innånde – det kunne også medføre genetiske defekter – barnas evne til å få friske barn som voksne, om de overlevde og vokste opp, kunne bli ødelagt.

Om den neste, methomyl, oppgis at det er "… *forbidden, banned, or heavily restricted* in many parts of the world due to its high toxicity to humans, animals, and wildlife. It is an n-methyl carbamate insecticide recognized as highly hazardous". Methomyl er totalforbudt i EU.

Disse to var blant kjemikaliene barna måtte spraye bomullsfrø med, og inhalere, i 14 timers arbeidsdager. Barna, ned til syv år, var tatt fra hjemmet sitt, og var i realiteten slaver på tvangsarbeid. Etikkrådet skriver:

> «Helsefaren forbundet med eksponering mot flere av de aktuelle plantevernmidler er omfattende dokumentert. Eksponering mot alle disse plantevernmidlene kan føre til helseskade eller død».

Tilrådingen om uttrekk ble ikke tatt til følge av Stoltenberg i 2006 - Norges Bank ville heller drive «eierskapsutøvelse». I 2008 fikk Etikkrådet melding av Finansdepartementet at de ville ha en ny vurdering i henhold til det. Det fikk de.

4.2 En helt uforklarlig snu-operasjon

Tilrådingen i 2006 ble ikke bare neglisjert av departementet – den ble også usynliggjort. Den er ikke i årsrapporten for 2006. Et omfattende research-arbeid så ut til å ha havnet i en skuff. Når den likevel ble offentlig, er det fordi den opptrer i årsmeldingen i 2008, som innledning til saken.

Etikkrådet ga nå et nytt råd, om å ***opprettholde*** investeringen i Monsanto. Begrunnelsen fremstår som nærmest kreativ.

Etikkrådet skrev i 2008 at Monsanto fortsatt praktiserte de verste former for barnearbeid, (Årsrapporten sider 16-43) og at barna fortsatt ble forgiftet under arbeidet. Antallet barn som er rammet ser ut til å ha økt dramatisk, og alderen er nå nede i seks år. Etikkrådet skriver at de ikke er kjent med at noen andre investorer har hatt kontakt med selskapet for å prøve å påvirke det i en bedre retning. De mente da at det kanskje var en god idé at Norges Bank forsøkte det, når ingen andre gjorde det. Et forsøk med eierskapsutøvelse kunne kanskje i fremtiden medføre at Oljefondet *ikke lenger bryter med sine egne etiske regler*.

Et uttrekk ville ha gjort at fondet ikke lenger medvirket til lovbrudd. Utvalget så bort fra at uttrekk *er* et kraftig virkemiddel for å påvirke selskaper i en bedre retning. Men med det lønnlige håpet om «eierskapsutøvelse» og en lovlydigere fremtid, anbefalte de til regjeringen å fortsette å være investert i Monsanto.

Fondets investering i Monsanto i 2006 var på 710 millioner kroner. Med kunnskapen om grove og systematiske lovbrudd mot barn i selskapet, *økte* Oljefondet investeringen i 2007. Etter Etikkrådets tilråding om fortsatt eierskap i 2008, ble aksjeposten økt igjen – til en verdi av 2,8 milliarder i 2009.

Vi mener at Etikkrådet ved sin rapport i 2006 *beviste* at Oljefondets investering i Monsanto innebar medvirkning til grove og omfattende brudd på konvensjonene om barns rettigheter. Det var også helt i strid med forskriften for Oljefondet, §3 (a). Her var ingen *risiko* for at selskapet brøt lover – lovbrudd var et faktum, med rådets egne ord.

At Finansdepartementet ba Etikkrådet om en *ny tilråding,* etter å ha mottatt en så knusende rapport, mener vi er å bestille et pyntedekke over en investering som medvirket til konvensjonsbrudd. Den enorme økningen i investeringen fra 2007 til 2008 og igjen i 2009, viser at ønsket om å påvirke positivt ikke står til troende. Det viser isteden et klart ønske om å opprettholde investeringen i akkurat dette selskapet.

At Etikkrådet snudde og imøtekom bestillingen med en ny og positiv tilråding, på fullstendig sviktende grunnlag, **ligger nært opp til korrupsjon**, i den betydningen at et organ ikke gjør det de er satt til å gjøre. I dette tilfellet gjorde de det stikk motsatte: de *tilrådet* å støtte et selskap som de *beviste* begikk de groveste forbrytelser mot barn;

frihetsberøvelse, tvangsarbeid, slaveri, forgiftning, varige helseskader – og død. Et etisk utvalg ville ha opprettholdt sin opprinnelige tilråding.

4.3 Nye og økte investeringer i forbudte, livsfarlige kjemikalier

Ingen andre ting som moderselskapet, Monsanto Co i USA drev med, ble nevnt i Etikkrådets rapport, hverken i 2006 eller i 2008.

Monsanto India var heleid av amerikanske Monsanto Co, en av verdens største – og mest beryktete - kjemikalieprodusenter. De aller giftigste kjemikaliene barna i India ble eksponert for, var det imidlertid ikke Monsanto som laget selv;

Monocrotophos er opprinnelig utviklet av Shell Chemical Co, heleid av Shell plc, men ble også produsert av andre. I 2006 hadde Oljefondet 8 milliarder i Shell plc. Etter at EU startet prosessen med å forby stoffet, flyttet Shell produksjonen til India og Sør-Amerika, hvor det medførte enorme helseproblemer. Fondet nesten doblet i Shell til 15,2 milliarder i 2008.

Methomyl er opprinnelig utviklet av DuPont, men ble senere produsert også av andre, som de tyske kjemikaliegigantene Bayer AG og BASF. Fondet hadde 1,4 milliarder i Bayer i 2006, som ble mer enn doblet til 3,2 milliarder året etter. Etter rapporten i 2008, økte de videre til 4,2 milliarder. BASFs 1,7 milliarder i 2006 økte til 3,1 i 2008, og mer enn doblet seg til 6,9 i 2009. BASF produserte også Methomyl gjennom BASF India, hvor Oljefondet gikk inn med investering i ***2022***. Der lager de det forbudte stoffet fortsatt.

Mens EU var i prosessen med å totalforby Methomyl i 2006-07, produserte også Bayer gjennom sitt datterselskap i India; BayerCropScienceIndia. Det var et selskap Oljefondet aldri hadde vært investert i før. Etter at Oljefondet hadde fått rapporten på nytt i 2008, gikk de i 2009 også inn i BayerCropScienceIndia.

En annen stor produsent av Methomyl var australske Nufarm LtD. Der hadde fondet en liten post i 2006, men økte opp i 2007, og doblet den i 2008. Nufarm, Bayer og BASF produserer fortsatt det farlige stoffet, som er helforbudt i EU og store deler av verden. WHO opplyser at de tre selger det til farmere i fattigere land hvor de ikke er forbudt. Helseskadelig barnearbeid med bomullsfrø i India er fortsatt et enormt problem.

Den eksemplariske utredningen fra Etikkrådet i 2006 med tilråding om uttrekk, burde ha ført til uttrekk. Isteden kan det se ut som om Oljefondet skannet rapporten for å finne tips om leverandører til Monsanto som de kunne investere i – og øke opp i.

Etikkrådet snudde helt om i 2006 når det gjaldt *Israel*, etter at Stoltenberg kom til makten. Snu-operasjonen om Monsanto i India fra 2006 til 2008 var en stund uforklarlig, men fremstår mer forståelig når en ser selskapet i forbindelse med Israel. For Monsanto var en svært betydningsfull leverandør til Israels krigsindustri: Moderselskapet i USA, Monsanto Co, var ***ene-leverandør av hvitt fosfor til Israel***, via ICL Group og US Army. Regjeringens støtte til Israel kan dermed ha lagt til grunn for at dette var et selskap de ønsket å være investert i - uansett hvor mange barn de skadet i India.

4.4 Monsanto Co, USA – ene-leverandør av hvitt fosfor til Israel

Mens Etikkrådet rådet til uttrekk kun for barnearbeid i 2006, var det en kjent sak at moderselskapet – amerikanske Monsanto Co - var et svært beryktet selskap. De hadde blant annet levert *Agent Orange* til USAs krigføring mot Vietnam - et kreftfremkallende stoff som ble sprayet mot vietnamesiske landsbyer fra helikoptre. Ofre for Agent Orange hadde reist søksmål mot Monsanto i 1979, i 1984 og i 2004.

I 2006 brukte Israel bomber med hvitt fosfor mot Libanon. Det innrømmet Israel i 2006, og mente at det var helt lovlig. Monsanto var den gangen en av verdens største produsenter av hvitt fosfor, og ene-leverandør til US Army, via Israel Chemical Limited (ICL Group). Hvitt fosfor brenner med 800 grader og smelter vev inn til beinet. Barn får de verste skadene av hvitt fosforbomber, om de overlever, for brannsår fra hvitt fosfor slutter aldri å brenne.

4.5 Israel Chemical Limited (ICL Group) og Monsanto Co

Human Rights Watch har slått fast at Israel brukte hvitt fosfor-bomber mot sivile i krigen mot Gaza i 2008-2009: Fuelling Conflict, Foreign Arms Supplies to Israel/Gaza.

New Zealands statlige investeringsfond rapporterte at Israels brukte hvitt fosfor-bomber i 2008-2009 mot UNRWAs anlegg i Gaza, mot Al Quds-sykehuset og mot Al Wafa-sykehuset. De oppgir at ICL Group har vært ene-leverandør av hvitt fosfor til US Army i årene 2008 til 2013. Og at *den eneste leverandøren* av hvitt fosfor til ICL Group, er Monsanto.

Oljefondet ***kjøpte seg inn*** i ICL Group i 2006, og har i dag aksjer i ICL for 1,2 milliarder. ICL har så vidt vi vet aldri vært under observasjon for noen adferd. Det er ett av selskapene som Historikere for Palestina har påpekt i sin rapport.

Vi mener at Monsanto og ICL Group medvirket til Israels forbrytelser mot menneskeheten i 2006 og i 2008-09. De var begge så beryktet at dette må både NBIM og Etikkrådet hatt kjennskap til. Vi finner det kritikkverdig at Etikkrådet ikke nevnte et ord om hva selskapet var beryktet for utenfor India. Så vidt vi har sett, har Monsanto aldri senere blitt vurdert for adferd.

4.6 Monsanto – nå Bayer - under Støre-regjeringen

Vi spoler her frem til etter at Ap kom til makten igjen i 2021.

Amnesty har dokumentert at Israel brukte hvitt fosfor-bomber **mot sivile i Gaza i 2023.** Human Rights Watch har meldt at Israel har brukt hvitt fosfor-bomber mot 17 byer i Libanon fra oktober 2023 til mai 2024. Corruption Tracker rapporterte i februar 2024 om umenneskelige lidelser som følge av Israels hvitt fosfor-bomber i Gaza.

Menneskerettsorganisasjonen Al Haq sendte 8. april i 2025 rapport til Francesca Albanese om Israels bruk av hvitt fosfor-bomber i Gaza, og navnga de tre produsentene:

> «The three main corporations that supply white phosphorus should be sanctioned and prevented from producing and selling the weapon, especially to

> Israel and states which commit grave violation in its use. The three corporations are: ***Israel Chemical Limited (ICL), Monsanto (Bayer)*** and Pine Bluff Arsenal».

Pine Bluff Arsenal er heleid av US Army, så der har Oljefondet ingen investeringer.

Methomyl-produsenten Bayer AG kjøpte Monsanto i 2018. Oljefondets investering i Monsanto fra den aller første lille posten i 1998, hadde økt til 3,2 milliarder i 2017. Da Bayer kjøpte Monsanto i 2018, overtok de også ansvaret for tre gigant-søksmål mot selskapet; for helseskader ved PCB, Dicamba pesticider og kreftfremkallende Roundup.

Bayer hadde som nevnt et meget frynsete rykte selv - dette var to erter i en belg. Under andre verdenskrig var Bayer en del av IG Farben, som produserte Zyklon B-gassen som nazistene brukte til å ta liv i konsentrasjonsleirene. Det var også Bayer som oppfant heroin og tok patent på det. Bayer markedsførte heroin på verdensbasis som en hostemedisin for barn og voksne, helt uten bivirkninger, i flere tiår. Det er ingen grunn til å ha noen illusjoner om selskapene som bidrar til Israels forbrytelser mot menneskeheten. Det er jobben deres.

I 2018 offentliggjorde Investigate-info at Monsanto var ett av tre selskaper som var anklaget for å ha levert svært giftige pesticider til Israel, som brukte dem til å ødelegge jordbruk i Gaza, sprayet fra helikoptre. De to andre selskapene var **Dow** og DowDupont. Oljefondet ***gikk inn i Dow i 2019***, med 3,4 milliarder.

Investeringen i Bayer og Dow fortsatte, etter at det var offentlig kjent at de bidro til Israels uhørte forbrytelser. Etikkrådet har så vidt vi har sett aldri vurdert Bayer i forhold til reglene om adferd. Oljefondet har i dag 7 milliarder kroner i Bayer.

5. Kjernevåpenselskaper blir tatt inn igjen

5.1 Thales inn i varmen igjen

Etter at Jens Stoltenberg ble statsminister i 2005, fikk Etikkrådet på et tidspunkt instruks om at de til enhver tid skulle undersøke om de utestengte fortsatt gjorde det de ble utestengt for. Det fremstår som et ønske fra Stoltenberg om at utestengte selskaper skulle komme raskest mulig inn i varmen igjen.

Thales var ett av selskapene som ble utestengt i 2005 på grunn av at de produserte klasevåpen. I tråd med instruksen skrev Etikkrådet til Thales i 2009 og spurte om de hadde sluttet å lage klasevåpen. Thales svarte bekreftende tilbake at det hadde de.

Organisasjonen Stop Explosive Investments har opplyst at etter at våpnene ble forbudt, oppga de fleste produsentene at de ikke laget dem lenger – både de som gjorde det og de son ikke gjorde det. Selv for de som avsluttet produksjonen, kunne det ta tid før det var over. Litt nøyere undersøkelser ville derfor alltid ha vært på sin plass. Som å besøke fabrikken hvor våpnene hadde blitt produsert. Men Etikkrådet gjorde ingenting for å verifisere dette selskapets opplysning heller.

I 2009 anbefalte Etikkrådet dermed at Thales skulle komme inn i Oljefondet igjen, med begrunnelsen at de ikke lenger produserte klasevåpen.

Rådets leder unnlot å nevne at selskapet produserte *kjernevåpen*, som også var i strid med Oljefondets regler. At de gjorde det, må Etikkrådet ha vært kjent med. Thales er et fransk, delvis statseid gigantisk våpenselskap, og at de produserte kjernevåpen var ikke hemmelig. Don't bank on the bomb skrev om Thales i 2013:

> «Thales, together with EADS, Safran, SNPE (part of Safran-subsidiary Herakles) and DCNS, obtained a contract in December 2004 to build the new M51 nuclear missile for the new French submarines, an estimated value of € 3 billion».

Thales er fortsatt produsent av kjernevåpen. Etter 7. oktober 2023 har de blitt sterkt kritisert for leveranser av angrepsdroner til Israel. I tillegg til produktreglene om kjernevåpen, er investeringene også brudd med fondets regler om adferd.

Thales kom inn igjen i porteføljen med 395 millioner i 2009 da Støre var utenriksminister. Etter at han ble statsminister, økte investeringen fra 1,9 milliarder i 2021, til dagens 4,2 mrd.

Anbefalingen om å ta Thales inn igjen i 2009, fremstår å være på helt sviktende grunnlag. Etikkrådet *inviterte inn* et kjernevåpenselskap i Oljefondet, helt i strid med fondets regler.

5.2 United Technologies Corp inn i varmen igjen

Etikkrådet tilrådet uttrekk fra United Technologies Corp i 2007, på grunn av reglene om kjernevåpen. Det vil si, de spesifiserte at UTCs datterselskap Pratt & Whitney bidro til produksjon at ett bestemt våpen for USA - MX ICBM-systemet. Det var et veldig smalt eksempel, men kanskje nok for å begrunne anbefalingen.

I 2009 trakk Etikkrådet tilrådingen tilbake, og begrunnet det med at selskapet ikke bidro lenger til *dette ene* våpenet. Ingen annen vurdering av selskapet ble gjort. Med det forutsatte Etikkrådet at et gigantisk våpenselskap som produserer og bidrar til produksjon av kjernevåpen, slutter å gjøre det når én kontrakt er fullført. Som om et mektig skipsverft legger ned og forsvinner når ett skip er sjøsatt.

United Technologies Corp har vært en fast leverandør til Israels mange krigføringer. Pratt & Whitney har vært leverandør til Israel Air Force siden 1947. De lager motoren til F-35 bombeflyet.

I 2005 fikk Pratt & Whitney en ti år lang kontrakt på vedlikehold av motorene i Israeli Air Force sine F-15 og F-16 bombefly. Disse ble brukt i Israels brutale angrepskrig mot Gaza i 2008-09. 1400 palestinere ble drept, hvorav 960 sivile, 315 av dem barn. 5300 palestinere ble såret, 100.000 hjemløse. Tretten israelere mistet livet.

Gahr Støre uttalte om krigen i 2008-09: Israel har rett til å forsvare seg

Da Etikkrådet anbefalte å ta UTC inn igjen i 2009, gjorde de ingen vurdering av at selskapet *det året* medvirket til en krig som innebar omfattende krigsforbrytelser.

Etikkrådet hadde helt på egenhånd fått en antagelse om at produksjonen av MX ICBM-systemet var opphørt. Etikkrådet kontaktet da selskapet med spørsmål om det medførte

riktighet. Det svarte ikke selskapet på. Likevel ønsket Etikkrådet å tilbakekalle utestengelsen:

> «Etikkrådet har kontaktet selskapet for å få bekreftet at virksomheten som dannet grunnlag for selskapets utelukkelse, nå har opphørt**. Selskapet har ikke ønsket å kommentere dette forholdet nærmere. Etikkrådet anser det likevel som godtgjort** at grunnlaget for utelukkelse av United Technologies Corp ikke lenger er til stede».

Vi lar den tilrådingen stå ukommentert.

5.3 United Technologies Corp merger med Raytheon og blir til RTX

Kjernevåpenprodusenten UTC merget i 2020 med kjernevåpenprodusenten Raytheon. Raytheon ble utestengt fra Oljefondet femten år tidligere på grunn av klasevåpen. Begrunnelsene for å ta et utestengt selskap inn igjen, ble kortere med årene. I årsmeldingen for 2016 var det fort gjort å få Raytheon inn igjen. Begrunnelsen var på én setning:

> «Etikkrådet tilrår å oppheve utelukkelsen av selskapet Raytheon Co. fra Statens pensjonsfond utland. Selskapet har siden 2005 vært utelukket på grunnlag av produksjon av klasevåpen. **Denne virksomheten har nå opphørt, og det er ikke lenger grunnlag for å utelukke selskapet.**»

KLP har kunnet slå fast at Raytheon produserte klasevåpen frem til 2020. Da UTC merget med Raytheon ble de til RTX, som i dag er verdens nest største våpenselskap.

Etter 7. oktober 2023, er RTX på FNs ti på topp liste over selskaper som forsyner Israels folkemord. De er på listen over selskaper som Francesca Albanese spesifiserte for Jens Stoltenberg i mai i fjor, hvorpå han svarte henne at fondet ikke er investert i noen selskaper som bryter folkeretten.

Vi mener at tilrådingen uten svar fra UTC, med en antydning om at de ikke lenger produserte kjernevåpen, fremstår å være mot bedre vitende. Vi legger til grunn at det må ha vært på bestilling, og at dette var et selskap regjeringen Stoltenberg absolutt ønsket å være investert i. De fikk den tilrådingen de ønsket å få.

Oljefondets investering da United Technologies Corp ble utestengt i 2005, var på 690 millioner kroner. Da Etikkrådet banet veien for å ta dem inn igjen i 2009, gikk fondet rett inn med 2,6 milliarder i 2010. Det har i dag økt til investeringen i RTX på 30,8 milliarder kroner.

6. Gro Nystuen etablerer «institutt» i 2009 - ILPI

I 2009, samme år som Etikkrådets leder Gro Nystuen anbefalte å ta inn igjen Israel-leverandørene Thales og United Technologies Corp, opprettet den tidligere UD-direktøren et konsulentfirma sammen med to tidligere kolleger fra UD. De kalte det *International Law and Policy Institute (ILPI).*

Allerede fra første øyeblikk rant millionene inn fra Utenriksdepartementet, hvor Jonas Gahr Støre var utenriksminister. Firmaet fikk over de neste årene over 150 millioner kroner av UD, de fleste av midlene uten anbud. Det kom senere frem at det var ett av de største tilskuddene UD noensinne har gitt til et privat konsulentfirma. Terje Rød Larsens institutt IPI fikk 130 millioner kroner over ti år – ILPI fikk 150 millioner over åtte år.

Det nystiftete firmaet fikk en så romslig økonomi at de at allerede året etter kunne kjøpe seg en praktvilla som kontorer på aller beste vestkant – i ambassadørstrøket rett bak slottet. Adressen var Parkveien 35, vegg i vegg med Israels ambassade i nr. 37.

VG skriver at alle de tre stifterne av ILPI hadde lange relasjoner med Utenriks-departementet. En av dem, Njål Høstmælingen, forklarer firmaets suksess til VG slik:

> «Jeg har jobbet for UD i 20 år, og kjenner UD bedre enn mange andre. Forståelsen av hva UD, Norad og ambassadene trenger har vært helt avgjørende for våre leveringer. Uten forståelsen for hvordan de jobber og hva de trenger, hadde vi aldri blitt en så stor bedrift, sier Høstmælingen».

Tildelingene ble gjenstand for sterk kritikk i pressen. UDs kommunikasjonssjef Frode Overland Andersen forsvarte imidlertid milliontilskuddene og sa: *«Det at et privat selskap går med overskudd og tar ut utbytte må vi bare akseptere».*

6.1 Kjernevåpenprosjektet: Nystuen, Støre – og fred og forsoning

Etter at Nystuen hadde tilrådet flere kjernevåpenprodusenter inn i Oljefondet igjen, ble hennes ILPI-institutt i 2011 tildelt 24 millioner i prosjektmidler av UD – til det såkalte Kjernevåpenprosjektet.

VGs avsløringer i 2016 avdekket at både Kjernevåpenprosjektet og tildelingen fremsto som uforståelig. Avisen opplyste hvordan midlene oppsto:

> 5. oktober 2010 ble det klart at den daværende rødgrønne regjeringen, med Jonas Gahr Støre (Ap) ved roret i UD, ønsket å bevilge 175 millioner kroner over kap. 164 (Fred, forsoning og demokrati) i statsbudsjettet blant annet til å styrke «utviklingslands egenkompetanse på nedrustningsspørsmål».

Fred, forsoning og demokrati er det samme kapittelet i statsbudsjettet som tildelte 130 millioner kroner til Terje Rød-Larsens institutt, IPI – altså de midlene han fikk tildelt av sin venn Geir O. Pedersen, som var direktør i Seksjon for fred og forsoning i UD.

VG skriver videre at hensikten med budsjettposten var at «Norge skal bli en pådriver for å fremheve de humanitære konsekvensene av bruk av kjernevåpen».

Det fremgår ikke hvordan Jonas Gahr Støre mente at Norge skulle pådrive det – eller hvorfor de skulle pådrive det i utviklingsland, som ikke er produsenter av atomvåpen.

En rekke kritiske artikler i Verdens Gang ledet til at tildelingene ble gjennomgått av UDs kontrollavdeling. VG beskriver en svært uvanlig tildeling (linker nederst i dokumentet):

Nystuen sendte en søknad om 7 millioner kroner til Kjernevåpenprosjektet i mars i 2011. Søknaden ble godkjent så kjapt at ILPI endret søknaden til en rammebevilgning på 24 millioner over tre år. Den ble også kjapt innvilget, etter to dager, seks uker før fristen gikk ut. Forut for søknaden var det telefonsamtaler og møter, hvor UD hjalp ILPI med hvordan de skulle søke.

Søknaden ble behandlet av en ung vikar i UD, Thorbjørn Graff Hugo, som kom til UD etter et seks måneders internship ved Norges FN-delegasjon i New York. Det var mens Mona Juul var fungerende ambassadør ved FN-delegasjonen. Det fremgår ikke om de var der på samme tid. Etter at midlene var tildelt, søkte Graff Hugo jobb i ILPI og fikk den.

Det fulgte ikke noen etterprøvbare krav med prosjektet, så det er vanskelig å fastslå hva som kom ut av det. I 2014 søkte Nystuen om enda flere millioner til det samme prosjektet. Hun fikk da 18,8 millioner kroner ekstra, som gjorde at prosjektets totale tilskudd ble på 43 millioner kroner, fra 2011 til 2016. I 2015 tok de tre eierne ut 2,7 millioner kroner hver i lønn.

VG skriver at de ansatte i ILPI reiste rutinemessig på business-class med rådyre flybilletter, også til bistandsland i Afrika, hvor de bodde på femstjerners hoteller.

Etter at UDs kontrollavdeling hadde gått gjennom hele saken, slo de fast at «*dette er penger som ILPI aldri skulle ha fått*». Men utover det hadde de ikke noe å tilføye. Det er det samme interne kontrollorganet som ikke så noe kritikkverdig ved at UD-direktør Geir O. Pedersen delte ut offentlige millioner til sin venn Terje Rød-Larsen.

Etter å ha anbefalt Oljefondet å investere i både klase- og kjernevåpen, ga Nystuen i 2011 ut en bok om etiske investeringer, sammen med to andre medlemmer i Etikkrådet: «Human Rights, Corporate Complicity and Disinvestment", på Cambridge University Press. Forlaget presenterer at boken vil lære investorer om lover og moral i investeringer, og hvordan aksje-eiere kan unngå å bli medvirkende til menneskerettsbrudd.

I 2012 opprettet ILPI et datterselskap som kunne søke om enda flere midler fra UD – ILPI Research and Outreach AS. Der var det ingen ansatte. Research & Outreach fikk tre millioner kroner fra UD i 2014, og sendte 2,5 av dem til ILPI. I 2015 fikk de 14 millioner, og sendte 10,7 av dem til moderselskapet.

Det er mye uforståelig både med budsjettposten og alt som skjedde etterpå.

- Hvordan mente Jonas Gahr Støre at Norge skulle styrke utviklingslands egenkompetanse på nedrustningsspørsmål? Hvilke land og hvilken nedrustning?
- Hvordan endte det opp med et prosjekt som ble kalt Kjernevåpen-prosjektet? Er det noen utviklingsland som i det hele tatt er mistenkt for å ha kjernevåpen?
- Hvordan kunne det ende opp med at *ett* privat konsulentfirma fikk 43 millioner kroner – for å fremheve de humanitære konsekvensene ved bruk av kjernevåpen?

- Prosjektets leder Gro Nystuen hadde stor kunnskap om kjernevåpen fra før, gjennom vervet som Etikkrådsleder. Trengte ILPI da seks år for å finne negative konsekvenser ved kjernevåpen?

Vi har kunnet slå fast at de som faktisk jobber mot atomvåpen i Norge, som ICAN og Nei til Atomvåpen, aldri noensinne har fått tildelt i nærheten av slike summer.

Vi mistenker at denne posten er et eksempel på at Utenriksdepartementet helt åpenlyst delte ut midler til folk man hadde lyst til å dele ut millioner til, uten anbud og uten noe krav til leveranse som sto i forhold til størrelsen på tildelingene.

7. Oljefondet medvirket til skoledrapet i Minab, Iran

7.1 RTX Raytheon – produsenten av Tomahawk-bomben

Det har nå kommet for en dag at det var Tomahawk-bomber som drepte de 168 skolejentene i Minab i Iran 28. februar, og de 14 lærerne deres. RTX Raytheon er eneprodusent av Tomahawk, og Oljefondet har pr. 31.12.2025 **30.8 milliarder** i selskapet. Det er et helt grotesk eksempel på hvilke forbrytelser både politikerne og bank-toppene medvirker til i praksis. Statsministeren skulle utestengt RTX straks det ble kjent at Tomahawk var brukt i angrepet. Men siden 7. oktober har han aldri, gjennom alle Israels massakrer på barn i Gaza, trukket ut våpenselskaper. Massakren i Minab ble dermed heller ingen rød linje for den norske regjeringen.

Støre har sagt offentlig at USA og Israels krig mot Iran er i strid med internasjonal lov. Det er et brudd på FN-charterets artikkel 4 (2), som forbyr stater å angripe andre stater helt uprovosert. Å starte en krig med å angripe en barneskole, og drepe 168 små jenter og lærerne deres, er en krigsforbrytelse. Siden bombeangrepet var det første av tusener av andre bomber mot sivile mål i Iran, er det også en forbrytelse mot menneskeheten; bombeangrepene mot Teheran og Iran har vært *omfattende og systematiske*. RTX har selvsagt også levert et utall varianter av de andre bombene som rammer Iran.

Aksjeverdien i RTX økte kraftig umiddelbart etter krigsutbruddet, og etter at det ble kjent at det var RTX' Tomahawk-bomber som forårsaket skolemassakren. En slik rask økning er en ny Go Go Gorilla-situasjon for Oljefondet, som i dag er en av verdens ti største eiere i RTX. Det er forbi en nasjonal skam – det er en nasjonal forbrytelse. At vi blir rikere av bombene som har utslettet små barn på skolebenken, er et nytt trinn ned i dypet av umoral.

7.2 Ball Aerospace Technologies – styremekanismen til Tomahawk

Et nytt underkapittel om Tomahawk-bomben:

Styremekanismen i Tomahawk-missilet er produsert av selskapet Ball Aerospace Technologies. Der er Oljefondet inne i moderselskapet Ball Corp med 1,7 milliarder. Det åpner opp et helt nytt kapittel om etikken som forsvant:

Ball Corp solgte ut Ball Aerospace til britiske BAE i 2024. Tomahawk-missilene som ble brukt mot jenteskolen er bygget før det, mens Oljefondet var aksjonær i Ball Aerospace.

BAE er ett av selskapene som det første Etikkrådet tilrådet uttrekk fra i 2005, på grunn av kjernevåpen, sammen med italienske Finmeccanica. De to selskapene ble anbefalt utestengt av en veldig smal grunn; at de hadde opprettet en joint venture, MBDA, med kontrakt om å levere kjernevåpen-missilet ASMP-A til Frankrike.

7.3 Enda flere kjernevåpenselskaper inn igjen; BAE og Finmeccanica

I 2012 anbefalte Etikkrådet imidlertid at BAE og Finmeccanica skulle bli tatt inn i Oljefondet igjen:

I tråd med instruksen om alltid å revurdere de utestengte, sendte Etikkrådet brev til selskapene på nytt i 2012 og spurte om MDBA fortsatt produserte missilet ASMP-A. Etikkrådet fikk raskt svar; at joint-venture-selskapet MDBA var opphørt å eksistere, da kontrakten var oppfylt.

På den bakgrunn konkluderte rådet med at årsaken til at de ble utestengt i 2005 ikke fantes lenger. Ingen andre vurderinger av selskapene ble gjort. *Don't Bank on the bomb* opplyser at både BAE og Finmeccanica har produsert kjernevåpen i alle disse årene.

Finmeccanica skiftet navn til Leonardo-Finmeccanica i 2016, og til Leonardo SpA i 2017. Datterselskapet Leonardo DRS er spesialisert på produksjon av kjernevåpen.

Mellom mye annet, leverer Leonardo SpA kanonen Super Rapido til Israels Sa'ars krigsskip. Den maritime blokaden av Gaza ble etablert gjennom Oslo-avtalen, og Sa'ars-korvettene er ryggraden i flåten som opprettholder den. Det er disse skipene som gjør det mulig for Israel å sperre inne og sulte en hel befolkning. Det er disse som hindrer alle forsøk utenfra å nå inn til Gaza med nødhjelp.

FN skrev i mai 2025 at krigsskipene skyter og dreper barn som ror ut fra Gaza i en liten fiskebåt, for å forsøke å finne mat, mens familien sulter. Oljefondet er investert i selskapet som bygger Sa'ars korvettene. Leonardo produserer også ammunisjonen til kanonene på skipene.

Etter at Israel startet krigen mot Gaza, har Oljefondet økt sine investeringer i Leonardo SpA drastisk: 928 millioner i 2023 ble mer enn doblet til 2,4 milliarder i 2024, og mer enn doblet igjen til 4,9 milliarder i 2025. De har også økt sine eierandeler i Leonardo DRS i de samme årene.

BAE kom inn igjen med en liten post på 359 millioner i 2012. Fondet gjorde en kraftig økning i investeringen året etter, under Jens Stoltenbergs ledelse, til 2,4 milliarder. BAE ble utestengt fra Oljefondet på nytt i 2018 på grunn av kjernevåpen.

Anbefalingen om å ta BAE og Finmeccanica inn igjen i 2012 fremstår som å være på helt sviktende grunnlag. De gigantiske investeringene tyder mer på at dette var selskaper regjeringen ønsket å være investert i, og at de fikk anbefalingen som åpnet veien for det.

Jens Stoltenberg uttalte i 2025 at det er meningsløst at Norge ikke kan være investert i BAE, som vi kjøper fregatter fra. Han har med det uttrykt et sterkt ønske om å være

investert i selskapet, selv om de produserer kjernevåpen, og av den grunn på nytt ble utestengt i 2018.

Som vi har tidligere presisert i pressemeldingen til *Rapport om 20 ikke-israelske selskaper:* det er en vesentlig forskjell mellom å kjøpe forsvarsmateriell til vårt eget forsvar, og det å investere i selskaper som bidrar til krigsforbrytelser, selv om de selskapene kan være de samme. Å kjøpe forsvarsmateriell tapper statskassen for midler. Å investere i et selskap som bidrar til krigsforbrytelser gjør oss, ett av verdens rikeste land, til krigsprofitører og usympatisk mye rikere på menneskelig lidelse.

Fire selskaper har kjempet om kontrakten på fregatter til Norge: Engelske BAE Systems, italienske Fincantieri, tyske ThyssenKrupp og franske Naval Group. BAE er utestengt fra oljefondet, Fincanteri er under observasjon. ThyssenKrupp skulle ha vært utestengt - de produserer Sa'ars krigsskipene som blokkerer gazernes tilgang til Middelhavet.

Oljefondet er ikke investert i det fjerde selskapet, Naval Group, som deltok i den brutale blokaden av Jemen i årene 2015 til 2020. Den forårsaket en sultkatastrofe for millioner av sivile, og Redd Barna rapporterte i 2018 at 85.000 barn kan ha dødd av sult.

Dette viser at det er *ingen* selskaper vi kan kjøpe forsvarsmateriell fra uten å holde for nesen. Etiske våpenprodusenter finnes ikke (det er et oksymoron – en umulighet - som en varm snøball). Dersom landet vårt skal ha et forsvar, må vi kunne kjøpe forsvarsmateriell fra selskaper som vi absolutt ikke burde vært investert i, som det vil være ulovlig å være investert i.

Ansvarlige politikere må kunne holde de to klart fra hverandre. *Kjøp* kan forsvares som nødvendig – *investering* vil aldri kunne forklares som nødvendig.

8. Det laveste av alt: Tortur av barn – også i israelske fengsler

World Organisation Against Torture meldte i 2001 at barn *fortsatt* blir torturert i israelske fengsler. Altså var ikke ***tortur av barn i israelske fengsler*** noe nytt for femogtyve år siden. Med årene har det blitt verre: FN meldte i 2012 at små barn under tolv år blir torturert i israelske fengsler.

Etter 7. oktober 2023 har antall palestinske barn som fengsles av Israel økt drastisk. Barn arresteres uten gjerning, tiltale, lov eller dom, og FN har rapportert at de utsettes for grov tortur og seksuelle overgrep. FNs Human Rights Council melder at soldater filmer overgrepene. Som med alle andre overgrep vi har sett at IDF-soldater har festet til film, er også det en kilde til ros fra de overordnede. Det antas nå at enda flere små barn sitter innesperret på ubestemt tid bak murene.

Committee to Protect Journalists' rapporterte i februar 2026 om «*systematic and widespread torture and inhuman treatment of Palestinians, including children».* Francesca Albaneses rapport av 23. mars 2026 «*Torture and Genocide*» dokumenterer tortur - også mot barn.

Albanese navngir i sin rapport «From economy of occupation to economy of genocide» amerikanske tech-giganter som bidrar til Israels overvåknings- og fengslingsregime, hvor Oljefondet er tungt inne i samtlige:

Dell, IBM, Microsoft, Hewlett Packard, Motorola, Alphabet, Amazon, Cisco, Palantir og Nvidia. HP, Motorola og Cisco har kontrakter med Israeli Prison System (IPS), som går direkte inn i den daglige driften av de beryktete fengslene. De andre tilbyr tjenester på tvers av Israels militære behov, både IDF og IPS. Microsoft er en gigantisk leverandør. Palantir er den mest beryktete. Nvidia er den aller største – der har fondet **573 milliarder kroner**.

Kampanjen *Palestinske barn i israelske militærfengsler* (PIM) har oppfordret regjeringen til å protestere mot Israels fengslingsregime. Fortsatt sitter oppunder ti tusen palestinere innesperret uten gjerning, lov og dom, og blir torturert på grusomste måte – også til døden. Regjeringen har aldri protestert mot fengslingene. De har heller ikke protestert mot den israelske loven som tillater henrettelse av palestinske fanger – ved henging.

Oljefondets regler (§ 3a) krever utelukkelse av selskaper som bidrar til tortur og frihetsberøvelse. Regjeringen har isteden *økt* investeringene i selskaper som bidrar til tortur i fengslene. Stoltenberg har *skjermet* investeringene i tech-selskapene særskilt.

9. Avsluttende bemerkninger: Et etisk system som staffasje

Ingen våpenselskaper utestengt av Oljefondet etter 7. oktober 2023

I Etikkrådets siste årsrapport er det gitt en oversikt over alle utelukkelsene fra fondet pr. 31. desember 2025, oppdatert fra tidligere år. Reglene om utelukkelse på grunn av adferd gjelder grove og systematiske krenkelser av menneskerettighetene, og krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt. Det går også på salg av våpen til stater i væpnede konflikter som benytter våpnene på måter som utgjør brudd på folkerettens regler for stridighetene.

Av selskapene som har medvirket til Israels krigføring og militære okkupasjon gjennom to tiår, glimrer de fleste med sitt fravær på listen over utestengte selskaper. Av våpenselskapene som har bidratt til Israels teppebombing av Gaza etter 7. oktober 2023, til årets slutt i 2025, finner vi *ingen* utestengte.

Ingen av Israels bombinger av Gaza har engang ledet til kritikk: jordskjelvbomber, hvitt fosfor-bomber, thermobariske bomber på 3500 grader som gjør folk om til støv. Bomber hver eneste natt uten opphold, utslettelse av hele familier i angrepene, bomber mot sykehus, vannrenseanlegg, skoler og universiteter, moskeer og kirker, jordbruk, matstasjoner, matlagre, bakerier og teltleire. Angrepene har fortsatt hver eneste dag etter at den såkalte våpenhvilen trådte i kraft 18. oktober i 2025. Ingen våpenselskap er engang nevnt som aktuell for observasjon.

Dette avdekker den store forskjellen mellom Etikkrådets mandat og praksis. Det er imidlertid regjeringen som har det overordnede ansvaret. Når investeringene blir

opprettholdt, til tross for utvilsomme folkerettsbrudd, er det et resultat av politiske valg – ikke av etiske vurderinger.

Etikkrådet legitimerer folkerettsbrudd og dekker over medvirkning

Det er spesielt forstemmende å lese årsmeldingen for 2025, med alle de vakre ordene om tragediene som utspiller seg i Gaza, og dyp medfølelse for menneskene som må utholde grusomhetene. Og så følges det opp av - ingenting. De medfølende ordene må være skrevet for å gi illusjonen om at regjeringen ikke har lagt etikken død.

Når medlemmene i Etikkrådet år etter år har konkludert med at *ingen* våpenselskaper knyttet til Israels krigføring bryter reglene for adferd, viser det at rådets rolle ikke har vært å fungere som korrektiv, men som ryggdekning. Etikkrådet har gjennom årene snarere vist seg som et villig redskap for regjeringen, som har fått de rådene de har ønsket. I praksis har tilrådingene bidratt til å oppfylle politiske ønskemål: De anmeldte har kunnet si at investeringene er vurdert i henhold til de etiske reglene, og at terskelen for uttrekk ikke er overskredet. Ved det har regjeringen avvæpnet offentlig kritikk. De har kunnet tildekke det ulovlige ved investeringene, i forsøket på å frita seg selv for medvirkningsansvar.

De uteblitte og villedende tilrådingene fra Etikkrådet reiser uunngåelig spørsmål om rådets sammensetning.

Ikke-nøytrale utnevnelser

Gro Nystuen gikk av som leder av Etikkrådet etter 2012. I 2015 kom hennes venninne Cecilie Hellestveit inn i rådet. Hun er også jurist, og var på det tidspunktet ansatt i ILPI som seniorrådgiver. Nystuens institutt ILPI ble avviklet i 2017 etter den massive kritikken i pressen. Samme år opprettet Cecilie Hellestveit Folkerettsinstituttet. Der gikk Nystuen inn som seniorrådgiver. Den unge vikaren fra UD som ble ansatt i ILPI, Thorbjørn Graff Hugo, er nå direktør i Folkerettsinstituttet.

Hellestveit har utmerket seg med hyppige kontroversielle synspunkter i pressen, som at de 3000 pagemakerne Israel sprengte i Libanon ikke var brudd på folkeretten. Hun har gjennom årene hun var med i Etikkrådet forsvart Oljefondets investeringer i Israel og deres underleverandører som lovlige. Hun har nylig gitt uttrykk for at Israel og USAs krig mot Iran ikke er et brudd på folkeretten – stikk i strid med Støres offisielle syn.

Særlig oppnevnelsen av Hellestveit antyder at personer har blitt utnevnt til Etikkrådet som har vært villige til å se Israels bruk av militærmakt som folkerettslig akseptabel. Når slike juridiske vurderinger har fått definere Etikkrådets praksis, har resultatet blitt et fond der «ingen bryter reglene», uansett hva realitetene på bakken viser.

I kjølvannet av Epstein-avsløringene, særlig rundt Mona Juul, Terje Rød-Larsen og Thorbjørn Jagland, har Stortinget opprettet et granskingsutvalg bredt mandat. I granskingen av mottakere av norske tilskudd, er både Rød-Larsens IPI og Nystuens ILPI relevant. Her er det en rekke personer som kunne vært sett nærmere i kortene. Da ILPI ble nedlagt, gikk for eksempel Njål Høstmælingen over til Stortinget, hvor han ble

avdelingsleder i Stortingets Kontrollavdeling. Han har imidlertid måttet tre til side i den nevnte granskingen som nå skal i gang. I vårt arbeid med anmeldelsen, er det blitt helt åpenbart at mange ting henger sammen. Mye har en sammenheng med personers velvillige innstilling til Israel – enten personlig fra starten av, eller med litt overtalelse.

Vi merker oss særlig at både Nystuen og Hellestveit er utnevnt av Jens Stoltenberg til å sitte i utvalget som skal utarbeide nye etiske regler for Oljefondet. Vi håper med denne rapporten å ha vist at de definitivt ikke er de rette å ha med i det utvalget. Vi anser for øvrig Stoltenberg for å være inhabil til å oppnevne et slikt utvalg – det er det samme som bukken til havresekken. Han ønsker ikke effektive etiske regler, og vi har vist at Stoltenberg får det Stoltenberg vil ha.

Ingen tvil om selskapenes folkerettsbrudd

Det sentrale fokuset i vår sak er at Oljefondet fortsatt er investert i våpen-selskaper som RTX Raytheon og dets like. At Oljefondet skulle ha skrevet brev til RTX og bedt dem slutte å produsere fæle bomber er helt meningsløst. Når selskaper er langt forbi alle aktsomhetsgrenser og risikovurderinger, blir ord som «eierskapsutøvelse» og «positiv selskapspåvirkning» villedende ord. Kontakt med krigsforbrytere er bare å åpne veien for ulovlig påvirkning. Uttrekk er det eneste som kan hindre medvirkning.

Oversikt over investeringer som bryter folkeretten er sendt til Stoltenberg i en rekke rapporter: det er beskrevet i vår rapport, den fra Palestinakomiteen, Historikere for Palestina og i Lysverkets rapport. De to siste har sendt sine til Kripos med oppfordring om å se dem i forbindelse med anmeldelsene.

Konklusjon: Forsettlig medvirkning til de groveste forbrytelser etter kap. 16

Oljefondet passerte 12 tusen milliarder kroner i 2021, da Ap vant valget og Jonas Gahr Støre ble statsminister. I 2025 er det nesten doblet, til 21 tusen milliarder kroner. Avkastningen i 2025 var på 2362 milliarder kroner.

Det å styrke velferdssamfunnet Norge har ikke vært et motiv for å inngå i alle disse ulovlige inntektskildene. Norge har opplevd en offentlig fattigdom under Aps ledelse, med nedlegging av barneskoler og barnehager, en eldreomsorg som er en skandale, en kommunal fattigdom som er gjennomgående over hele landet. Dette mens vi blir rikere på den umenneskelige lidelsen i Gaza.

Når en summerer opp hvor mange hundrevis av milliarder den norske staten eier i selskapene som har bombet Gaza til grus, og hvor mange milliarder fondet har i fortjeneste hvert år, er det en hån å se Støre donere ett hundre millioner kroner til UNRWAs humanitære arbeid i 2026 og skryte av det på regjeringens hjemmeside. Det er skammelig. Gjelden vi har til det palestinske folket er utenfor fatteevne.

Dette er de anmeldtes forse – å vise verden et bilde av en generøs fredsnasjon, en fasade av anstendighet, som er en simpel film-kulisse. Regjeringen roser seg fortsatt av å ha anerkjent Palestina som stat. Mange andre land gjorde det da palestinerne anerkjente sin egen lille stat, på de 22 prosentene som var igjen til dem av det opprinnelige

Palestina, den 15. november 1988. Den neste store bolken av anerkjennelser kom i første del av 1989. At Norge anerkjente 37 år senere, med ord helt uten tiltak eller oppfølging, er ingenting å rose seg over.

Hvordan har Etikkrådet, Oljefondets og Norges Banks ledelse, og våre ledende Arbeiderpartipolitikere kommet til at alt Israel utsetter palestinerne for, er innenfor folkerettens regler for stridighetene? Hvordan kommer de til at det ikke er behov for å trekke seg ut av våpenselskaper – fordi de ikke krenker noen menneskerettigheter?

Vi mener at de ikke kan ha noen svar som kan frikjenne for ansvar. Vi kan ikke se noen aktverdig grunn for våre lederes villighet til å medvirke til Israels bombing av sivile i Gaza og Iran og Libanon, i Syria og i Jemen. Og det stopper ikke der.

Den eneste grunnen til at den norske staten fortsatt er investert i selskapene som begår de groveste forbrytelser mot menneskeheten, er at våre politikere støtter Israels forbrytelser mot menneskeheten i en så stor grad at de også er medskyldige.

En merknad til slutt: Vi er selvsagt klar over at investeringene ble opprettholdt i åtte år under Høyre-regjeringen. Vi mener likevel at det største ansvaret, inkludert det strafferettslige, hviler på de anmeldte i Arbeiderpartiregjeringene. De etablerte det mønsteret Etikkrådene har fulgt i årene etter 2006, og har sittet ved makten under Israels folkemord. De har i denne tiden ikke bare unnlatt å foreta seg noe for å unngå medvirkning, men tvert imot økt investeringene, og vingeklippet Etikkrådet.

Jonas Gahr Støre formidlet til Stortinget 14. mai i 2025 at vi har verdens mest etiske fond. Vi kan nå slå fast at vi har verdens mest umoralske fond.

Grandmothers Against Genocide,

Drammen / Kongsberg,

19. april 2026

10. Tillegg: Nye tall for Oljefondets 2. halvår i 2025

Tall pr. 31.12.2025, offentliggjort 29. januar 2026:

Vår rapport om 20 ikke-israelske våpenselskaper som bryter folkeretten ble sendt til Finansministeren 31. august 2025, med fondets tall pr. 30 juni 2025. Den er vedlegg 9 til anmeldelsen, og er et av de mest sentrale bevisene for de anmeldtes medvirkning (NB at linkene virker ikke, da Oljefondet har endret alle tidligere linker, men tallene stemmer).

De nye tallene viser hva som skjedde etter at etikken ble satt på pause i november. Det fremkommer at Oljefondet ikke har noen begrensninger overhodet, og er helt tonedøv for kritikk.

Vi vil her bare raskt nevne noen eksempler på endringer i forhold til rapporten vi har innlevert som bevismateriale. Der vi hadde en prosent-eiendel fra 30. juni 2025, har vi tatt med endringene i prosent i andre halvdel av 2025.

RTX: Fondet har ***kjøpt seg opp*** i RTX, fra 1,19% til 1,24%. Økt fra 23 mrd til 30,8 mrd.

General Electric: Fondet har ***kjøpt seg opp*** i GE, fra 1,23% til 1,28%. Økt fra 33 mrd til 41,9 mrd.

General Motors: Økt fra 4,3 mrd til 7 mrd.

HD Hyundai: Økt med over en milliard på 6 måneder, fra 1,649 mrd til 2,694 mrd.

Leidos: Økt fra 2,6 mrd til 3 mrd.

Leonardo SpA: Her har fondet ***kjøpt seg opp*** fra 1,08% til 1,46%. Og økt fra 3,5 mrd til 4,9 mrd.

Palantir: Vi siterer fra Vedlegg 9:

«Mens advarsler mot det beryktete Palantir lenge har kommet fra flere kanter, har Klassekampen dokumentert at Oljefondet fra ***desember 2024 til juni 2025 har økt sin eierandel*** i selskapet. De har nå en av sine største enkeltposter i dette selskapet. Palantir har hatt en enorm verdistigning siden 7. oktober, og Oljefondets investering har nesten doblet seg i verdi på seks måneder – fra 19 til 36 milliarder kroner».

Oljefondet har i andre halvår av 2025, etter at alt var kjent, økt i Palantir fra 35 til 52 milliarder. Altså mer enn en dobling, fra 19 til 52 milliarder på ett år.

Thales: Fondet har økt fra 2,9 til 4,2 mrd.

Valero: Fondet har kjøpt seg opp i selskapet som er hovedleverandør av jetfuel til alle Israels bombefly og kamphelikoptre. Økt fra 1,94% til 2,0%. Fra 8,2 mrd til 10,3 mrd.

Vi mener at de nye tallene fra Oljefondet viser et klart forsett fra regjeringens side, til å medvirke til Israels krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og folkemord.

11. Kilder

Etikkrådets årsmeldinger fra 2005:

https://etikkradet.no/arsmeldinger/

Norges Bank Investment Management (NBIM), Alle investeringer:

https://www.nbim.no/en/investments/all-investments/#/2025-12-31/0/mov3zv4j3ujn

NBIM: Observasjon og utelukkelse av selskaper:

https://www.nbim.no/no/ansvarlig-forvaltning/utelukkelse-av-selskaper

Verdens Gang, 2016:

https://www.vg.no/spesial/2016/bistandsprofitorene/

https://www.vg.no/spesial/2016/nedrustningsavtalen/

https://www.vg.no/nyheter/i/GdAPl/bistandskonsulentene-vg-avsloerer-ud-avgjorde-millionbevilgning-seks-uker-foer-soeknadsfristen

https://www.vg.no/nyheter/i/52q81/slik-fikk-ilpi-kjernevaapen-pengene-fra-ud

https://www.vg.no/nyheter/i/XyQKo/flyr-business-class-paa-bistandspenger

https://www.vg.no/nyheter/i/RWxBJ/hareide-om-uds-millionbevilgning-dette-blir-verre-for-hver-time-som-gaar

https://www.vg.no/nyheter/i/72A79/vg-gransker-ilpi-saken-milliontilskudd-fra-ud-kan-ha-vaert-ulovlig

https://www.vg.no/nyheter/i/q5g9m/bistandskonsulentene-riksrevisor-skal-ettergaa-uds-gransking-av-ilpi

https://www.vg.no/nyheter/i/J0Mj4/bistandskonsulentene-ud-sendte-private-konsulenter-verden-rundt-paa-offisielle-oppdrag

https://www.vg.no/nyheter/i/zmXa1/opprettet-datterselskap-for-aa-soeke-offentlige-midler-ilpi-solgte-tjenester-for-13-millioner-til-eget-non-profit-selskap

Aftenposten17.02.2026
https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/ArLmlj/bistandsmillionaer-og-tidligere-jagland-raadgiver-er-inhabile-i-ud-gransking